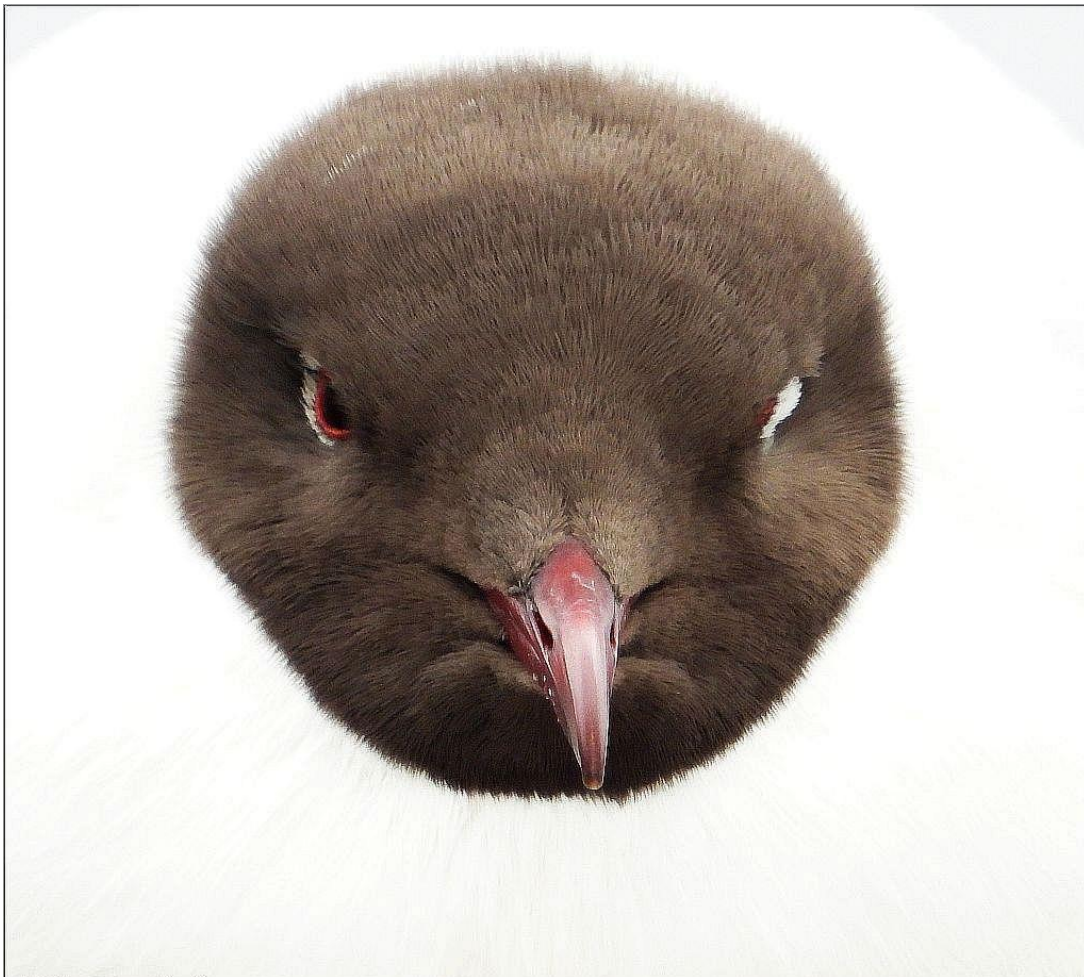

Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry

TAMPEREEN KAUPUNKI
LINNUSTOINDIKAATTORIN LAJISTOSELVITYS
2023

Pekka Suhonen/Pirkanmaan Lintutieteellinen Yhdistys ry

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDANTO	3
1.1	TEHTÄVÄN KUVAUS	3
1.2	YLEISTÄ SELVITYSALUEISTA	3
2	TEHTÄVÄSISÄLTÖ	9
2.1	SEURANTA-AINEISTO	9
2.2	KARTOITUSLASKENTA.....	10
2.3	MENETELMÄKUVAUS.....	10
3	LINNUSTO	10
3.1	LAJISTOSELVITYKSET	10
4	LASKENTATULOKSIEN YHTEENVETO	14
4.1	LASKENTA-ALUEIDEN (1–5) TARKASTELU	14
5	LOPUKSI	17
	LIITTEET	19

1 JOHDANTO

1.1 Tehtävän kuvaus

Tämä lajistoselvitys on tehty Tampereen kaupungin toimeksiannosta Green City Accordin linnustoindikaattorin lähtötason laskemiseen liittyvänä lajistoselvityksenä.

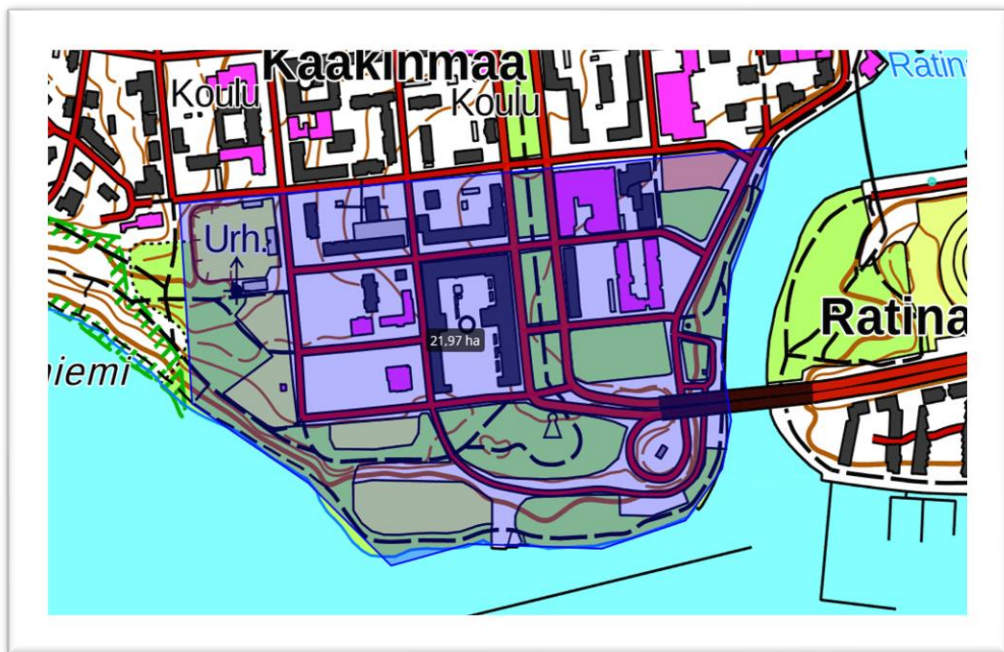
Tämän selvityksen tavoitteena oli saada selville maantieteellisesti rajatuilta, tietyiltä rakennetuilta alueilta tavatut lintulajit. Tarkoitus on, että jatkossa tullaan seuraamaan lajiston muutoksia kolmen vuoden välein kyseisillä alueilla kaupungin kehittyessä.

Lajisto selvitettiin kahdella eri menetelmällä:

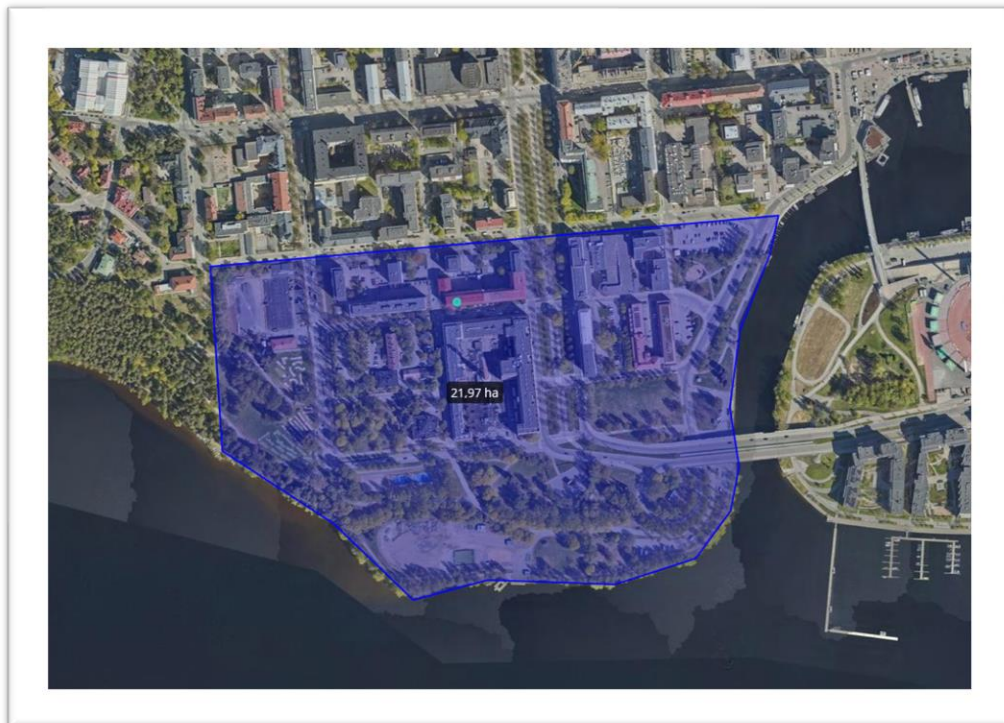
1. Tiira-rekisteristä poimittiin kaikki ajanjaksolta 1.11.2022-31.10.2023 aikana havaitut lajit toimitetun liitteen 1 osoittamilta alueilta (Keskusta ja Hiedanranta). Havainnoista on poistettu kaikki selkeästi ylilentäviksi tulkittavat lintuyksilöt. Tarjouspyynnön liitteen 1. mukaisten alueiden Tiira.fi:n havainnot käytiin läpi ja niistä muodostettiin listaus alueella havaituista lajeista. Nämä on esitetty erillisessä raportissa.
2. Oheisessa toisessa osassa suoritettiin kartoitus maastossa lintujen pesimäkaudella 2023 toimitetun liitteen 2 osoittamilla viidellä eri alueella. Maastossa pyrittiin havaitsemaan kaikki alueella esiintyvät lintulajit. Joka lajista arvioitiin korkein pesimävarmuusindeksi eri alueilta. Lajeista merkittiin kartalle mahdolliset merkittävät lajit (harvinaisemmat lajit sekä uhanalaiset ja direktiivilajit) sekä näiden havaintojen laatu (pesivä, ruokaileva tms.). Ylilentäviksi tulkittavia lajeja ei ole raportoitu.

1.2 Yleistä selvitysalueista

Eteläpuisto sijaitsee Tampereen keskustasta vähän matkaa etelään rajoittuen eteläosiltaan Pyhäjärveen. Tämän alueen reunaosat ovat laajalti kaupunkipuistoa, joiden lisäksi on hieman myös luonnontilaisia metsiköitä ja pensaikkoa.

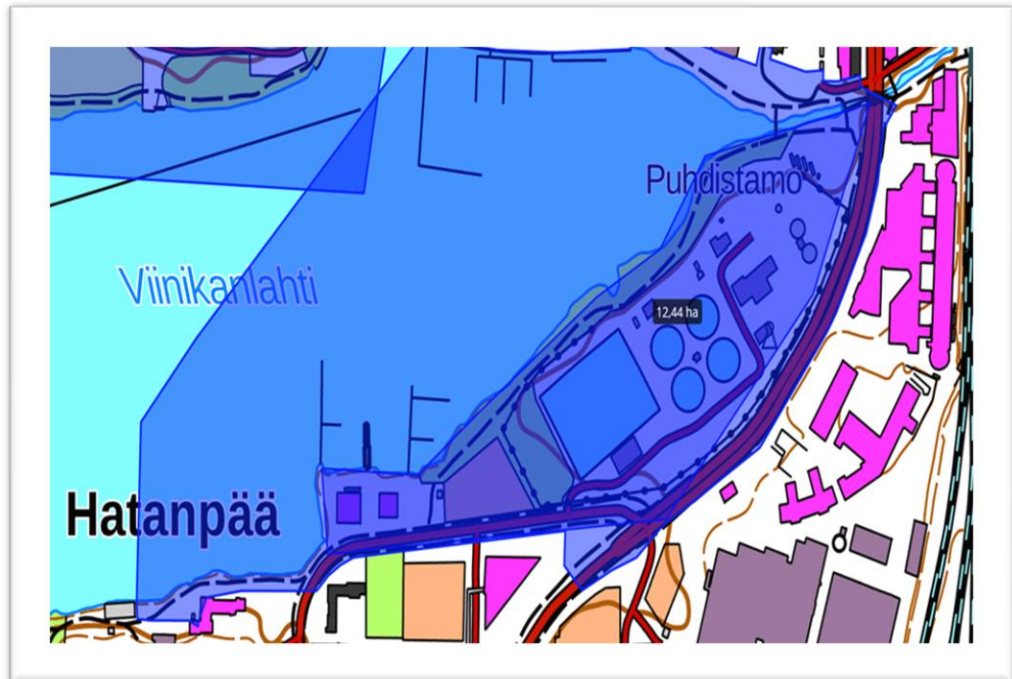

Kuva 1) Eteläpuisto

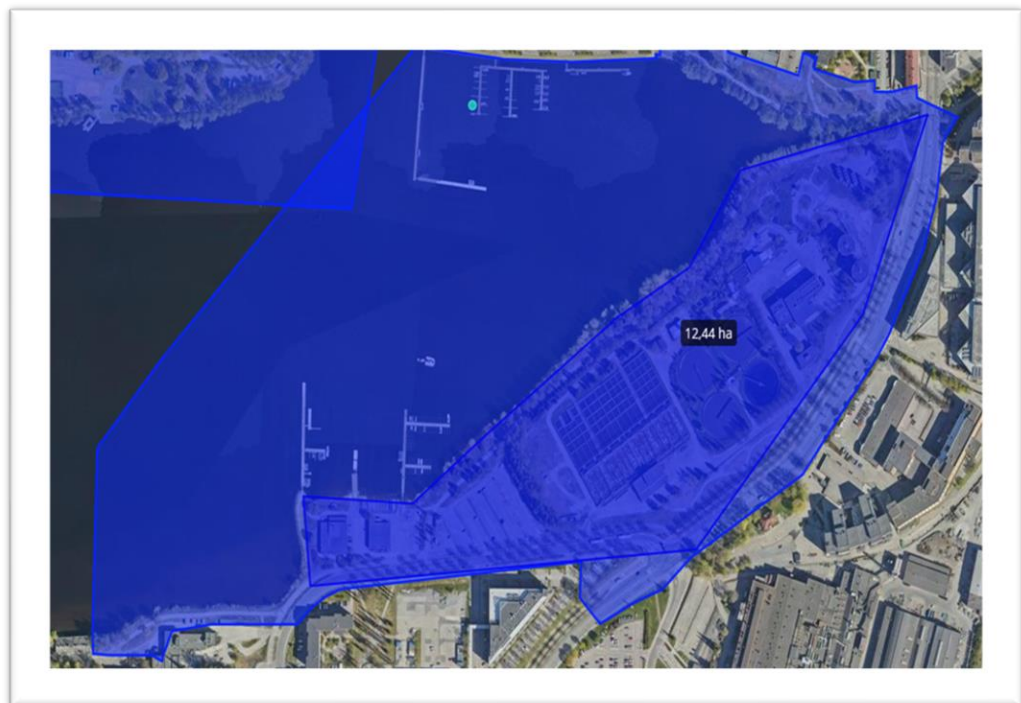

Kuva 2) Eteläpuiston selvitysalueen ilmakuva (alue n. 22 ha)

Viinikanlahden selvitysalue sijaitsee Tampereen keskustasta niin ikään vähän matkaa etelään rajoittuen pohjoisosiltaan Pyhäjärveen. Tämän alueen järvenranta on lähes koko matkalta kaupunkipuistoa. Puistoalueen ja Hatanpään valtatien väliin jää laaja puhdistamoalue, jossa on saostusaltaiden lomassa nurmikkoa sekä hieman puustoa.

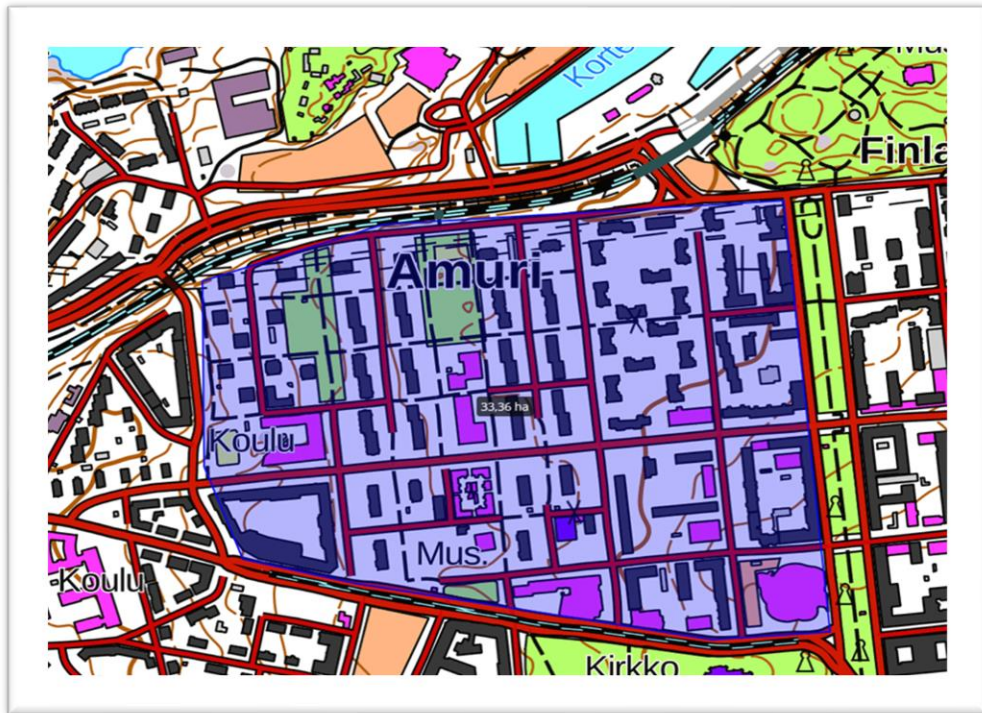

Kuva 3) Viinikanlahti

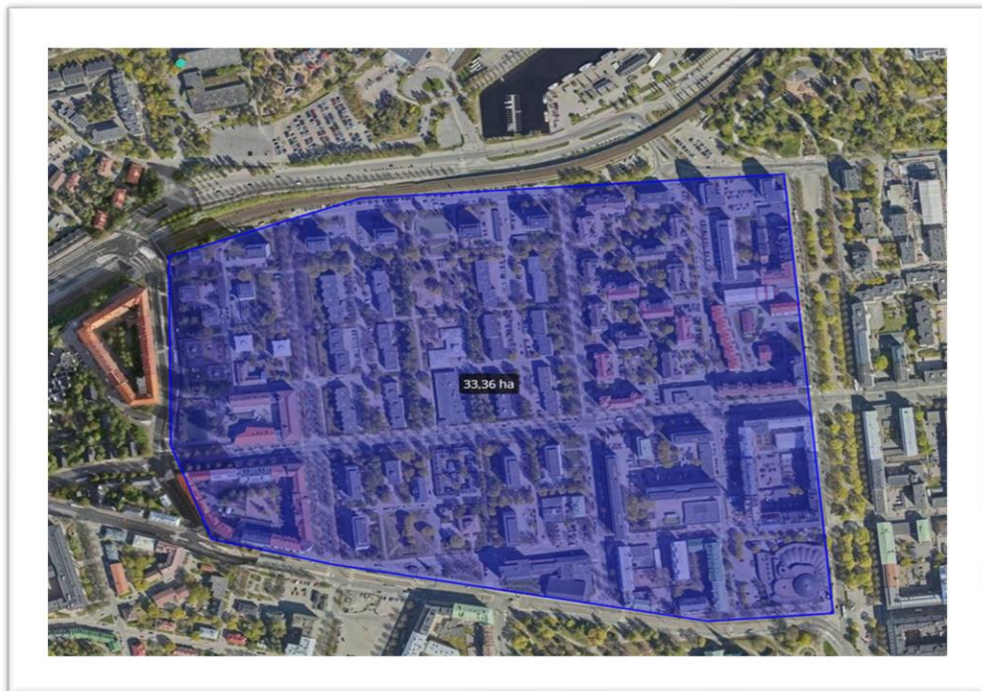

Kuva 4) Viinikanlahden selvitysalueen ilmakekuva (maa-alue n. 12 ha)

Amurin selvitysalue sijaitsee Tampereen keskustan heti länsipuolella rajoit-
tuen pohjoisosiltaan rautatiehen, eteläosasta Pirkankatuun ja idässä alue ra-
jautuu Hämeenpuistoon. Tämä alue muodostuu lähes kauttaaltaan väljästi ra-
kennetuista kerrostaloista. Alueella sijaitsee jonkin verran kaupunkipuistoa
sekä erillisiä vanhoja ja melko kookkaita puita (lehmuksia tms.).

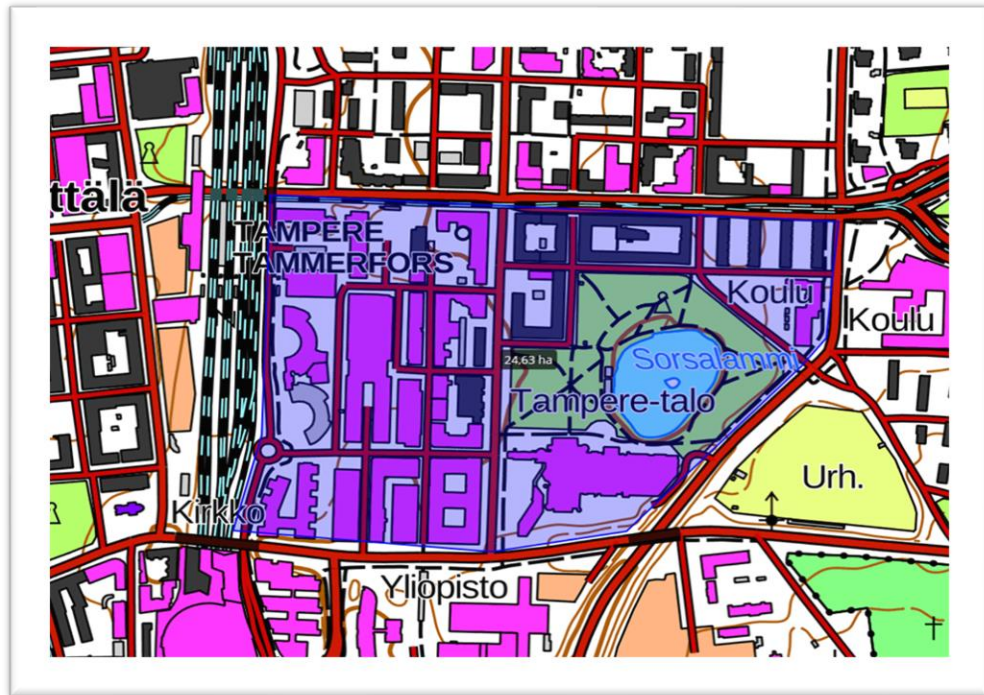

Kuva 5) Amuri

Kuva 6) Amurin selvitysalueen ilmakuva (maa-alue n. 33 ha)

Sorsapuiston ja Tullin selvitysalue sijaitsee aivan Tampereen keskustan itäpuolella rajoittuen itäosiltaan rautatiehen, eteläosasta Kalevantiehen ja idässä alue rajautuu Sampolan kouluun ja urheilukenttään sekä pohjoisessa Itsenäisyydenkatuun.

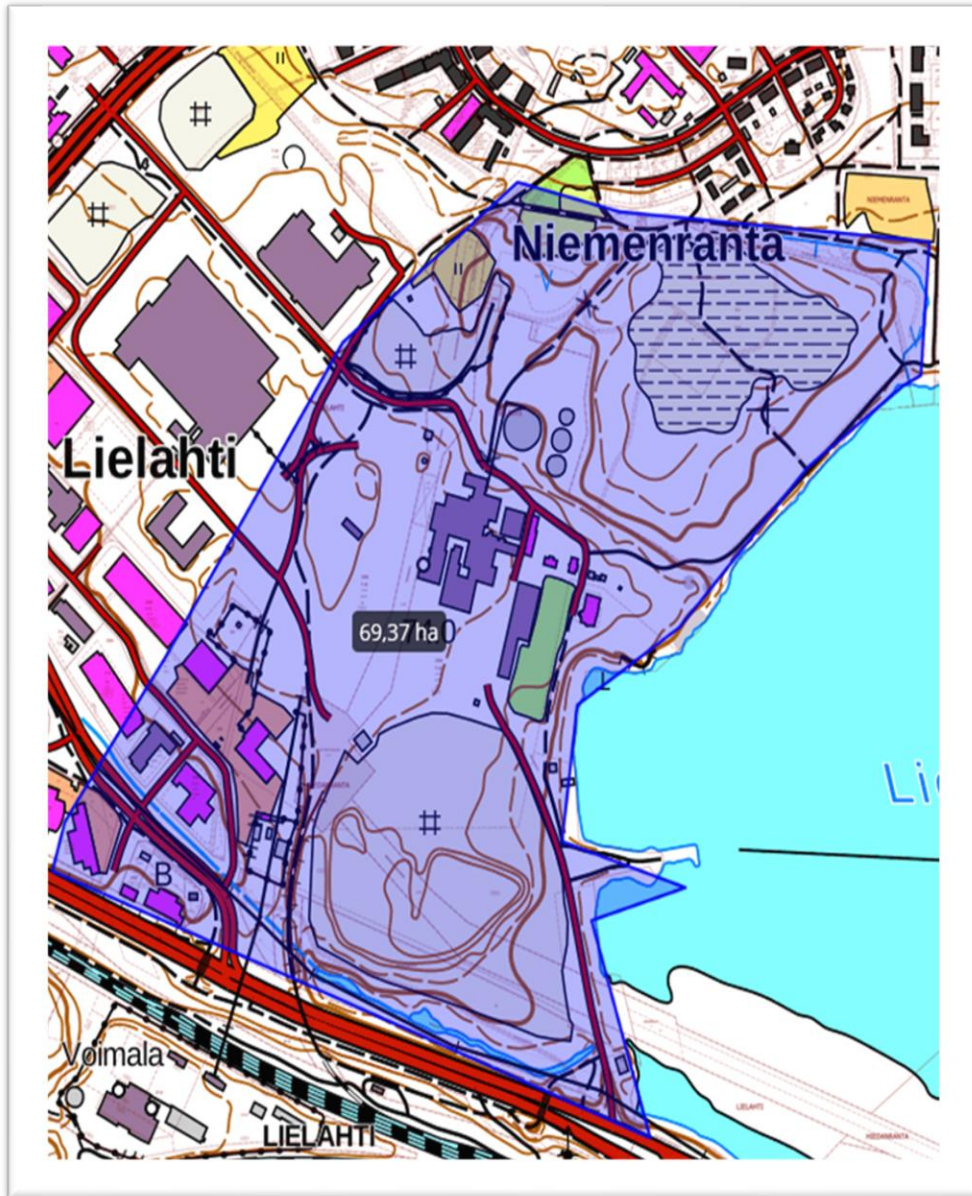

Kuva 7) Sorsapuisto ja Tullinalue

Kuva 8) Sorsapuiston ja Tullin selvitysalueen ilmakekuva (maa-alue n. 25 ha)

Hiedanrannan selvitysalue sijaitsee Tampereen keskustasta länsiluoteeseen n. viiden kilometrin etäisyydellä. Eteläpuolella alue ulottuu Vaasantiehen asti. Pohjoisosasta se rajautuu Niemenrannan asuinalueeseen ja idässä alue rajautuu Näsijärveen. Kyseinen alue oli selvitysalueista suurin, ollen pinta-alaltaan lähes 70 ha.

Kuva 9) Hiedanranta

Kuva 10) Hiedanrannan selvitysalueen ilmakuva (maa-alue n. 69 ha)

2 TEHTÄVÄSISÄLTÖ

2.1 Seuranta-aineisto

Alueen seurantaan käytettiin valtakunnallista linnustonseurantaa varten 1980-luvun puolivälissä vakioituja menetelmiä (Koskimies & Väisänen 1988, 1991, Koskimies 1994), jotka antavat luotettavimmat tulokset myös paikallisissa hankeseurannoissa. Menetelmän valintaan ovat vaikuttaneet seuranta-alueen koko, elinympäristöt ja pesimälajisto, seurannan tavoitteet, vaadittu tarkkuus ja luotettavuus, aineiston käsittelymenetelmät sekä käytettävissä olevat resurssit.

2.2 Kartoituslaskenta

Avomaa-, pensaikko- ja metsälinnut selvitettiin kartoitusmenetelmällä. Pesimälinnusto saatiin selvitettyä kattavasti kartoituslaskennalla, jotka on lueteltu yksilömäärätietoiseen taulukossa 2. Lajisto ja yksilömäärät olivat lähes kaikilla alueilla tyypillisen vähäisiä, johtuen mm. alueiden sijainnista, puuston ja kasvilisuuden vähäisyydestä sekä yksipuoleisuudesta että vallitsevasta biotoopista.

2.3 Menetelmäkuvaus

Linnustoselvitykset tehtiin valituille alueille kahtena eri ajankohdan laskentakierroksena: ensimmäiset laskennat ajoittuivat aikavälille 5.–15.5.2023 ja toiset laskennat suoritettiin 1.–10.6.2023. Maastotyöt tehtiin aamuisin noin klo 5–9 välisenä aikana. Laskentapäiviksi pyrittiin valitsemaan melko tyyniä ja sateettomia aamuja, jolloin lintujen havaittavuus on parhaimmillaan.

Kahden laskentakierroksen avulla pyrittiin havaitsemaan lajeja, jotka ovat varhaisia muuttolintuja tai ovat lajeja, jotka aloittavat pesintänsä aiemmin keväällä, kuin vasta kesän alussa saapuvat viimeiset muuttolintulajit. Lajit, jotka ovat aloittanut pesintänsä, niin ne pääsääntöisesti hiljentyvät ja ovat siten vaikeammin havaittavissa myöhemmin, jolloin toiset lajit vasta saapuvat.

Laskenta-alueet käveltiin tarkasti läpi havainnoiden ja kirjaten ylös alueella havaitut lajit sekä kustakin lajista merkittiin korkein havaittu pesimävarmuusindeksi. Kaikista lajeista selvitettiin mahdollisimman tarkasti kunkin alueen lajikohtainen yksilömäärä. Lisäksi mahdollisesti havaituista merkittävistä lajeista merkittiin tarkka paikka.

3 LINNUSTO

3.1 Lajistoselvitykset

Tutkimusalueilta löydettiin yhteensä 43 lajia (taulukko 1), joista valtaosa oli hyvin tavallisia pesimälajeja. Lajistoon lukeutui kuitenkin useampi huomionarvoinen laji kuten mm: pikkutylli, naurulokki, kalatiira, haara- ja räystäspääsky, västäräkki, pensaskerttu, viherpeippo ja punavarpuinen.

Huomionarvoisista lajeista yksi on EU:n Lintudirektiivin I-liitteen laji: kalatiira mainitaan sekä I-liitteessä että EVA-listauksessa, neljä lajia (tervapääsky, räystäspääsky, varpuinen ja viherpeippo) on valtakunnallisessa uhanalaisuusluettelossa erittäin uhanalaisia (EN). Kaksi lajia (naurulokki ja haarapääsky) on vaarantuneita (VU) ja silmälläpidettäviä (NT) lajeja on kuusi (pikkutylli, kiuru, västäräkki, pensaskerttu, harakka ja punavarpuinen). Huomionarvoisia lajeja on siten yhteensä 13, joka on n. 30 % kaikista havaituista lajeista.

Alue 1: Et = Eteläpuisto Alue 2: Vii = Viinikanlahti Alue 3: Am = Amuri
Alue 4: Sor = Sorsapuisto ja Tullinalue Alue 5: Hie = Hiedanranta

Alue	1 Et	2 Vii	3 Am	4 Sor	5 Hie	
		x		x		Sinisorsa (<i>Anas platyrhynchos</i>)
					x	Fasaani (<i>Phasianus colchicus</i>)
					x	Pikkutylli (<i>Charadrius dubius</i>)
	x					Naurulokki (<i>Larus ridibundus</i>)
	x				x	Kalalokki (<i>Larus canus</i>)
	x					Kalatiira (<i>Sternahirundo</i>)
	x		x	x	x	Kesykyyhky (<i>Columba livia</i>)
	x			x	x	Sepelkyyhky (<i>Columba palumbus</i>)
	x		x	x	x	Tervapääsky (<i>Apus apus</i>)
	x				x	Käpytikka (<i>Dendrocopos major</i>)
					x	Kiuru (<i>Alauda arvensis</i>)
					x	Haarapääsky (<i>Hirundo rustica</i>)
					x	Räystäspääsky (<i>Delicon urbica</i>)
	x	x	x	x	x	Västaräkki (<i>Motacilla alba</i>)
	x				x	Punarinta (<i>Erithacus rubecula</i>)
	x					Leppälintu (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)
					x	Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)
	x	x			x	Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)
	x		x	x	x	Räkättirastas (<i>Turdus pilaris</i>)
	x				x	Punakylkirastas (<i>Turdus iliacus</i>)
					x	Viitakerktonen (<i>Acrocephalus dumetorum</i>)
	x				x	Kultarinta (<i>Hippolais icterina</i>)
	x				x	Hernekerttu (<i>Sylvia curruca</i>)
					x	Pensaskerttu (<i>Sylvia communis</i>)
	x				x	Lehtokerttu (<i>Sylvia borin</i>)
	x			x		Mustapääkerttu (<i>Sylvia atricapilla</i>)
	x				x	Pajulintu (<i>Phylloscopus trochilus</i>)
	x	x		x	x	Harmaasieppo (<i>Muscicapa striata</i>)
	x		x	x	x	Kirjosieppo (<i>Ficedula hypoleuca</i>)
	x	x	x	x	x	Sinitiainen (<i>Parus caeruleus</i>)
	x	x	x	x	x	Talitiainen (<i>Parus major</i>)
	x					Puukiipijä (<i>Certhia familiaris</i>)
	x	x			x	Harakka (<i>Pica pica</i>)
				x		Naakka (<i>Corvus monedula</i>)
	x	x	x	x	x	Varis (<i>Corvus corone</i>)
	x				x	Kottarainen (<i>Sturnus vulgaris</i>)
	x		x			Varpunen (<i>Passer domesticus</i>)
	x			x	x	Pikkuvarpunen (<i>Passer montanus</i>)
	x	x	x	x	x	Peippo (<i>Fringilla coelebs</i>)
	x	x		x	x	Viherpeippo (<i>Carduelis chloris</i>)
	x	x	x	x	x	Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)
	x				x	Vihervarpunen (<i>Carduelis spinus</i>)
					x	Punavarpunen (<i>Carpodacus erythrinus</i>)
Lajeja	32	11	11	17	35	43 Lajia

Taulukko 1) Eri alueilla havaitut lintulajit

	1	2	3	4	5		
	Et	Vii	Am	Sor	Hie		
12		2		10		Sinisorsa (<i>Anas platyrhynchos</i>)	
6					6	Fasaani (<i>Phasianus colchicus</i>)	
2					2	Pikkutylli (<i>Charadrius dubius</i>)	
10	10					Naurulokki (<i>Larus ridibundus</i>)	
4	2				2	Kalalokki (<i>Larus canus</i>)	
8	8					Kalatiira (<i>Sterna hirundo</i>)	
18	6		2	4	6	Kesykyyhky (<i>Columba livia</i>)	
8	2			2	4	Sepelkyyhky (<i>Columba palumbus</i>)	
80	40		10	20	10	Tervapääsky (<i>Apus apus</i>)	
3	2				1	Käpytikka (<i>Dendrocopos major</i>)	
2					2	Kiuru (<i>Alauda arvensis</i>)	
2					2	Haarapääsky (<i>Hirundo rustica</i>)	
4					4	Räystäspääsky (<i>Delicon urbica</i>)	
13	2	1	4	2	4	Västaräkki (<i>Motacilla alba</i>)	
8	3				5	Punarinta (<i>Erithacus rubecula</i>)	
2	2					Leppälintu (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	
4					4	Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	
11	6	1			4	Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)	
35	7		5	8	15	Räkättirastas (<i>Turdus pilaris</i>)	
3	1				2	Punakylkirastas (<i>Turdus iliacus</i>)	
3					3	Viitakerttunen (<i>A. dumetorum</i>)	
1	1				2	Kultarinta (<i>Hippolais icterina</i>)	
2	1				1	Hernekerttu (<i>Sylvia curruca</i>)	
1					1	Pensaskerttu (<i>Sylvia communis</i>)	
2	1				1	Lehtokerttu (<i>Sylvia borin</i>)	
2	1			1		Mustapääkerttu (<i>Sylvia atricapilla</i>)	
5	2				3	Pajulintu (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	
8	2	1		2	3	Harmaasieppo (<i>Muscicapa striata</i>)	
24	7		5	6	6	Kirjosieppo (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	
27	8	2	5	7	5	Sinitiainen (<i>Parus caeruleus</i>)	
13	4	1	2	3	3	Talitiainen (<i>Parus major</i>)	
2	2					Puukiipijä (<i>Certhia familiaris</i>)	
8	2	2			4	Harakka (<i>Pica pica</i>)	
2				2		Naakka (<i>Corvus monedula</i>)	
16	4	2	2	4	4	Varis (<i>Corvus corone</i>)	
4	2				2	Kottarainen (<i>Sturnus vulgaris</i>)	
45	25		20			Varpunen (<i>Passer domesticus</i>)	
11	2			4	5	Pikkularpunen (<i>Passer montanus</i>)	
32	6	2	5	7	12	Peippo (<i>Fringilla coelebs</i>)	
10	4	2		2	2	Viherveikko (<i>Carduelis chloris</i>)	
17	5	1	2	5	4	Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)	
3	1				2	Vihervarpunen (<i>Carduelis spinus</i>)	
1					1	Punavarpunen (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	
Yht.	474	171	17	62	89	137	43 Lajia

Taulukko 2) Yksilömäärät alueittain ja yhteensä

Alue	1 Et	2 Vii	3 Am	4 Sor	5 Hie	Lajit
		5		73		Sinisorsa (<i>Anas platyrhynchos</i>)
					5	Fasaani (<i>Phasianus colchicus</i>)
					63	Pikkutylli (<i>Charadrius dubius</i>)
	73					Naurulokki (<i>Larus ridibundus</i>)
	73				73	Kalalokki (<i>Larus canus</i>)
	73					Kalatiira (<i>Sterna hirundo</i>)
	72		1	72	72	Kesykyyhky (<i>Columba livia</i>)
	72			72	72	Sepelkyyhky (<i>Columba palumbus</i>)
	72		72	72	72	Tervapääsky (<i>Apus apus</i>)
	72				72	Käpytikka (<i>Dendrocopos major</i>)
					4	Kiuru (<i>Alauda arvensis</i>)
					72	Haarapääsky (<i>Hirundo rustica</i>)
					72	Räystäspääsky (<i>Delicon urbica</i>)
	74	5	5	74	74	Västaräkki (<i>Motacilla alba</i>)
	4				4	Punarinta (<i>Erithacus rubecula</i>)
	4					Leppälintu (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)
					74	Kivitasku (<i>Oenanthe oenanthe</i>)
	74	74			74	Mustarastas (<i>Turdus merula</i>)
	74		74	74	74	Räkättirastas (<i>Turdus pilaris</i>)
	74				72	Punakylkirastas (<i>Turdus iliacus</i>)
					2	Viitakerttunen (<i>Acrocephalus dumetorum</i>)
	2				2	Kultarinta (<i>Hippolais icterina</i>)
	2				2	Hernekerttu (<i>Sylvia curruca</i>)
					2	Pensaskerttu (<i>Sylvia communis</i>)
	2				2	Lehtokerttu (<i>Sylvia borin</i>)
	2			2		Mustapääkerttu (<i>Sylvia atricapilla</i>)
	2				2	Pajulintu (<i>Phylloscopus trochilus</i>)
	72	63		63	72	Harmaasieppo (<i>Muscicapa striata</i>)
	72		72	72	72	Kirjosieppo (<i>Ficedula hypoleuca</i>)
	72	63	63	72	72	Sinitiainen (<i>Parus caeruleus</i>)
	72	63	72	63	72	Talitiainen (<i>Parus major</i>)
	74					Puukiipijä (<i>Certhia familiaris</i>)
	72	72			72	Harakka (<i>Pica pica</i>)
				72		Naakka (<i>Corvus monedula</i>)
	73	72	72	72	72	Varis (<i>Corvus corone</i>)
	4				4	Kottarainen (<i>Sturnus vulgaris</i>)
	72		72			Varpunen (<i>Passer domesticus</i>)
	72			72	72	Pikkuvarpunen (<i>Passer montanus</i>)
	72	4	4	72	72	Peippo (<i>Fringilla coelebs</i>)
	4	4		4	4	Viherpeippo (<i>Carduelis chloris</i>)
	4	4	4	4	4	Tikli (<i>Carduelis carduelis</i>)
	2				2	Vihervarpunen (<i>Carduelis spinus</i>)
					4	Punavarpunen (<i>Carpodacus erythrinus</i>)
Lajeja	32	11	11	17	35	43 Lajeja yhteensä

Taulukko 3) Pesimävarmuusindeksit

4 LASKENTATULOKSIEN YHTEENVETO

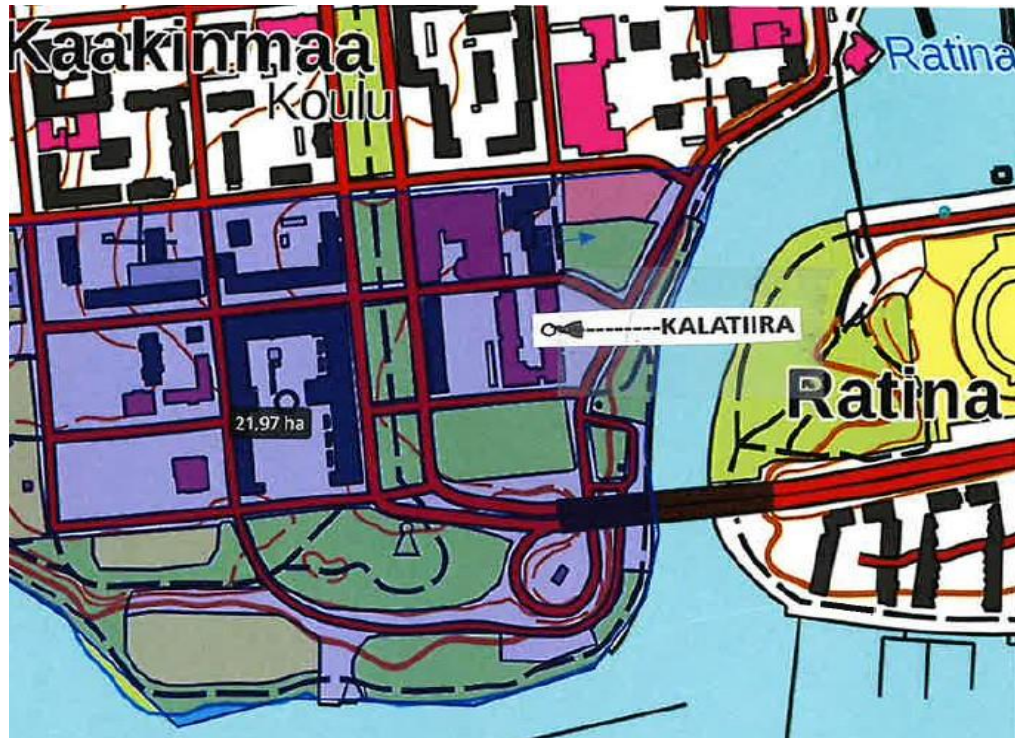
4.1 Laskenta-alueiden (1–5) tarkastelu

Alueella 1 (Eteläpuisto) havaittiin alueista toiseksi eniten paikallisia lintulajeja, eli 32 lajia, joita oli kaikkiaan 171 yksilöä. Lajisto oli hyvin tyypillistä urbaanille / puoliurbaanille ympäristölle. Kultarinta (Kuva 11) oli mielenkiintoisin havainto, vaikka se ei ole esimerkiksi Tampereella mikään harvinaisuus, mutta se on melko harvalukuinen laji.

Kuva 11) Kuvan kultarinta lauloi viime keväänä Eteläpuistossa.

Lajeista runsaimpia olivat yksilömäärältään tevapääskyt (40) ja varpunen (25), jotka molemmat lajit on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN). Myös viherpeippo on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi, joita oli neljä yksilöä. Tällä alueella sijaitti mielenkiintoinen, rakennuksen (Maa- ja Metsätalo) sorakatolla pesivä pieni naurulokki- ja kalatiirapopulaatio (Kuva 12). Naurulokkeja oli viisi (5) paria eli kymmenen yksilöä, ja kalatiiroja neljä (4) paria, kahdeksan yksilöä. Naurulokki luokitellaan vaarantuneeksi (VU) lajiksi ja kalatiira on Lintudirektiivin I liitteen laji. Alueella havaittiin edellisten lisäksi kaksi västäräkkiä ja kaksi harakkaa, jotka on molemmat luokiteltu silmällä pidettäväksi (NT) lajeiksi.

Kuva 12) Kalatiirujen ja naurulokkien pesäpaikka Maa- ja Metsätalon katolla.

Alueen 2 (Viinikanlahti) lajimääräksi muodostui vain 11 lajia, ja niiden yksilömääräksi 17 yksilöä. Lajisto oli hyvin tavanomaista tämän tyyppiselle biotoopille, jossa on hyvin vähän pesimäpaikkoja linnuille. Havaitut kaksi viherpeippoa on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi (EN) lajiksi, joita oli neljä yksilöä. Alueella näkyi yksi västäräkki ja kaksi harakkaa, jotka on molemmat luokiteltu silmällä pidettäväksi (NT) lajeiksi.

Alue 3 (Amuri), jonka lajimääräksi saatiin 11 lajia, joita oli kaikkiaan 62 yksilöä. Lajeista runsaimpia olivat yksilömäärältään tevapääskyt (10) ja varpunen (20), jotka molemmat lajit on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN). Alueella näkyi yksi västäräkki, joka on luokiteltu silmällä pidettäväksi (NT) lajiksi.

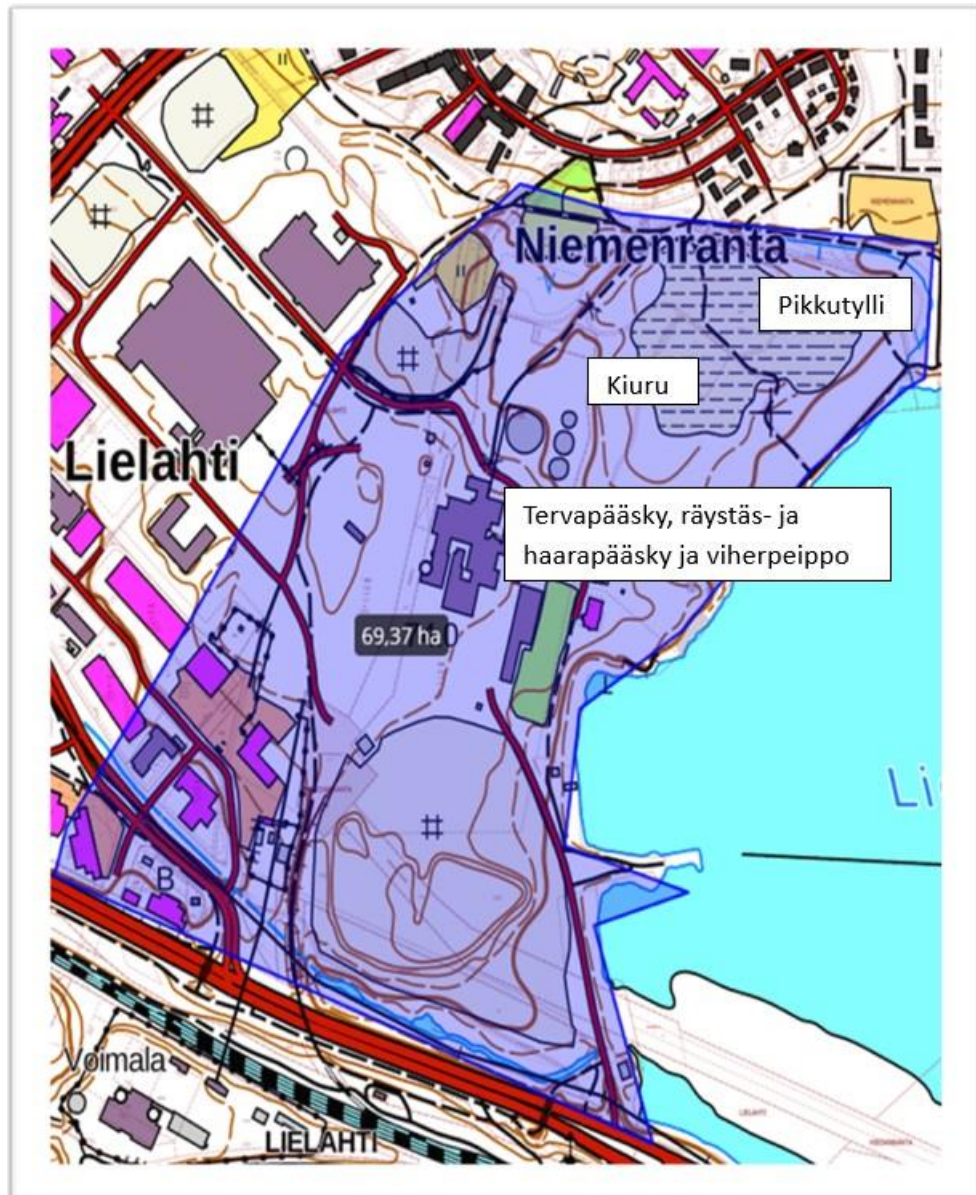
Alue 4 (Sorsapuisto ja Tullinalue): lajeja oli yhteensä 17, joiden yksilöitä oli kaikkiaan 89. Lajeista runsain oli yksilömäärältään tevapääsky (20). Laji on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN), kuten myös viherpeippo, joita havaittiin kaksi yksilöä.

Alue 5 (Hiedanranta): tämän alueen linnusto oli seuranta-alueista kaikista monipuolisin, kun eri lintulajeja havaittiin 35 lajia. Lintuyksilöitä löytyi selvityksessä yhteensä 137 yksilöä. Lajeista runsain oli räkättirastas, joita havaittiin 15 yksilöä. Tevapääskyjä oli kymmenen yksilöä, räystäspääskyjä kaksi sekä viherpeippoja niin ikään kaksi yksilöä. Edellä mainitut kolme lajia on luokiteltu erittäin uhanalaisiksi (EN). Näiden lajien havaintopaikka on merkitty kuvaan 14. Pääskyt olivat kartanon ja vanhan betonisen tehdasrakennuksen liepeillä ja viherpeipot kartanon puistoss. Havaitut kaksi haarapääskyä (Kuva 14) on luokiteltu vaarantuneeksi (VU) lajiksi. Silmällä pidettäviä (NT) lajeja olivat pikkutylli (2), kiuru (2),

pensaskerttu (1), västäräkki (4) ja harakka (4). Pikkutyllin ja kiurun havaintopaikat on merkitty kuvaan 14. Pikkutyllit olivat aivan alueen koillisosassa. Kiurut frisbeegolf-radan korkeimman kohdan ympärystössä.

Kuva 13) Pikkutyyllejä havaittiin Hiedanrannassa kaksi yksilöä. Pikkutylli luokitellaan silmällä pidettäväksi (NT) lajiksi.

Kuva 14) Hiedanrannan uhanalaisten lajien havaitopaikat.

Tässä selvityksessä arvioitiin kaikista lajeista myös korkein pesimävarmuusindeksi alue kohtaisesti. Nämä arviot on kirjattu taulukkoon kolme, jossa on noudatettu Lintuatlaksen pesimävarmuusindeksejä (4. Lintuatlas 14.3.2022). Pesimävarmuusindeksit on selitetty tämän raportin liitteessä yksi.

5 LOPUKSI

Vuoden 2023 lajistonselvityksestä voidaan todeta, että tehdyn selvityksen perusteella ei havaittu mitään sinänsä poikkeavaa linnuston suhteen, vaan se oli kokonaisuudessaan hyvin tyypillistä kyseisille laajalti rakennetuille alueille. Huomionarvoista on, että Hiedanrannan alueella on menossa hyvin mittava rakennusprojekti (raitiotie), joka tulee hyvin suurella todennäköisyydellä vaikuttamaan jatkossa monen lajin häviämiseen alueelta.

Myös Eteläpuiston ja Viinikanlahden alueella tehdään / tullaan tekemään melko mittavia rakennushankkeita, jotka luonnollisesti vaikuttavat alueen lajistoon vähentävästi.

Kalatiira on Lintudirektiivin I-liitteen laji.

Viitteet:

Koskimies & Väisänen 1988, 1991, Koskimies 1994, Linnustonseuranta ohjeet

Liitteet:

Liite 1 Lintuatlaksen pesimävarmuusindeksit (4. lintuatlas 14.3.2022)

Kangasalla 30.11.2023

PIRKANMAAN LINTUTIETEELLINEN YHDISTYS RY

Pekka Suhonen

LIITE 1

Lintuatlaksen pesimävarmuusindeksit (4. lintuatlas 14.3.2022)

A. Epätodennäköinen pesintä (indeksi 1)

1. Havaittu pesimäaikaan lajin yksilö, mutta havainto ei viittaa pesintään kyseisessä atlasruudussa. Naapuriruudulle matkalla oleviksi tulkitut linnut (esim. ruoanhakumatkat), selvästi pesimättömät kiertelijät tai nuoret linnut sekä harvinaisuudet, joille atlasruutu ei ole levinneisyysaluetta. Indeksien 1 saavat myös lajit, joiden pesimäaika ei ole alkanut vielä tai on jo ohi (etenkin lajilistaa tehdessä).

Indeksiin 1 luetaan ruudulla muuttomatalla oleviksi tulkitut linnut (ylimuuttavat, muutolla lepäilevät).

B. Mahdollinen pesintä (indeksit 2–3)

2. Havaittu yksittäinen lintu kerran (esim. laulava tai soidinääntelevä koiras, nähty tai kuultu naaras) pesimäaikaan lajille sopivassa pesimäympäristössä, ja lajin pesintä ruudussa on mahdollista. Paikalla on joko käyty vain kerran tai lintu on tavattu vain kerran useista käynneistä huolimatta.

3. Havaittu pari kerran pesimäaikaan sopivassa pesimäympäristössä, ja lajin pesintä ruudussa on mahdollista.

C. Todennäköinen pesintä (indeksit 4–6, alaindeksit 61–66)

4. Havaittu laulava, soidinmenoja esittävä tai muuten samalla paikalla (eli pysyvällä revii-rillä) pesimäaikaan oleskeleva koiras eri päivinä.

5. Havaittu pesimäaikaan samalla paikalla oleskeleva naaras tai pari eri päivinä.

6. Havaittu lintu tai pari pesimäaikaan tavalla, joka viittaa vahvasti pesintään. Lintu / pari:
61: käymässä useasti todennäköisellä pesäpaikalla (esim. laskeutuvan säännöllisesti samaan paikkaan ruoikkoon tai saareen).

62: rakentamassa pesää (kaivamassa tai hakkaamassa pesäkoloa, kuljettamassa pesänrakennusmateriaalia, tms.).

63: varoittelemassa, koska pesä tai poikue on ilmeisesti lähistöllä.

64: näyttelemässä siipirikkoa tai muulla tavoin houkuttelemassa havainnoijaa pois ilmeisen pesän tai poikueen luota.

65: hyökkäilemässä tai muulla tavoin käyttäytymässä uhkaavasti havainnoijaa kohtaan (esim. pöllöt ja tiirat), koska pesä tai poikue on ilmeisesti lähistöllä.

66: Nähty pesä, jossa on saman vuotista rakennusmateriaalia (esim. petolintujen koristellut pesät) tai ravintojätettä; ei kuitenkaan varmaa todistetta munista tai poikasista.

D. Varma pesintä (indeksit 7–8, alaindeksit 71–75 ja 81–82)

7. Havaittu epäsuora todiste varmasta pesinnästä:

71: nähty pesä, jossa on pesitty samana vuonna, koska siinä on munia tai niiden kuoria, jätteitä poikasista, sulkatuppien "hilsettä", tms.

72: havaittu linnun menevän pesään tai lähtevän pesästä tavalla, joka selvästi viittaa pesimiseen (ei kuitenkaan ole nähty munia, tai nähty tai kuultu poikasia; esim. koloihin tai korkealle pesivät lajit).

73: havaittu juuri lentokykyiset poikaset tai untuvikot, jotka voidaan katsoa syntyneiksi ruudun alueella.

74: havaittu emo kantamassa tai kuljettamassa ruokaa poikasille tai poikasten ulosteita;

pesän voidaan katsoa olevan ruudun alueella.

75: nähty pesässä hautova emo.

8. Havaittu suora todiste varmasta pesinnästä:

81: kuultu poikasten äännelevän pesässä (esim. koloihin tai korkealle pesivät lajit).

82: nähty pesässä munia tai poikasia.